

Jindřich Bukovský
 Jan Bukovský (1851 - 1936),
 řídící učitel v Sepekově na Písecku

Městečko Lhenice leží v kraji Jihočeském, asi 8 kilometrů jižně od města Netolic. Po staletí byly Lhenice proslulé především pěstováním ovoce a ne nadarmo se jim říkávalo „Zahrada jižních Čech“. K jedné z nejstarších částí městečka patří ulice pod kostelem zvaná Dolánek. A právě zde se dne 27. února 1851 narodil Jan Bukovský.

Radostná událost se stala v chalupě u „Stávkařů“, která má dnes, stejně jako tehdy číslo popisné 143. Následujícího dne byl místním farářem Jakubem Schusterem pokřtěn jménem Jan z Boha. Kmotrem mu byli strýc z matčiny strany, mistr koželužský Jan Kohout společně s manželkou Kateřinou. Otec novorozence Josef Bukovský byl tehdy mistrem stávkařským. Matka Terezie se za svobodna jmenovala Kohoutová a přivdala se do „Stávkařů“ chalupy ze sousedního „Moravců“ stavení č.p. 142.

Do čtrnácti let navštěvoval malý Jan zdejší obecní školu. V září roku 1865 nastoupil do Českých Budějovic na nižší tříleté gymnasium. Když bylo 3. září 1868 zahájeno vyučování na budějovickém Českém vyšším gymnasiu biskupa Jana Valeriána Jirsíka, přestoupil sem Jan ke studiu zbývajících pěti ročníků. A tady také v roce 1873 jako první ze všech lhenických rodáků maturoval.

V říjnu roku 1874 nastoupil ke studiu klasické filologie a češtiny na c. k. universitu v Praze (dnešní Karlova univerzita). Zde však vydržel pouze jeden semestr. Po odchodu z univerzity v březnu roku 1875 se stal na osm let výpomocným podučitelem a to postupně v Janovicích, v Milevsku, v Opařanech a Lašovicích. Během těchto osmi let se stále pokoušel privátně o dokončení studia filologie, ale pravděpodobně z finančních důvodů musel nakonec tato studia ukončit. Oba jeho rodiče byly v té době už po smrti, takže finanční podporu z jejich strany už čekat nemohl. Jan se tedy rozhodl definitivně setrvat „ve školství“.

Dne 4. října 1881 absolvoval „zkoušky dospělosti učitelské“ v Praze a na jejich základě byl výnosem „slavné císařské královské okresní školní rady“ v Milevsku jmenován zatímním učitelem v Lašovicích a následně pak dne 8. ledna 1883 definitivním podučitelem tamtéž. Dne 27. dubna 1883 absolvoval zkoušky způsobilosti učitelské v Českých Budějovicích, kde rovněž prokázal způsobilost k vyučování náboženství, německého jazyka a také způsobilost ve hře na varhany. Když pak byl dne 20. března 1885 jmenován definitivním učitelem, mohl už konečně uvažovat o tom, že se usadí a založí rodinu. Dne 21. května 1887 se tedy konala v kostele v Lašovicích učitelská svatba. Za ženicha šel definitivní učitel Jan Bukovský, za nevěstu pak industriální učitelka Antonie Honsová (*1866). Svědkem jim byl řídící učitel v Lašovicích Vojtěch Sosnovec. Zatímco ženichovi už bylo 36 let, mladé nevěstě bylo teprve 21, takže její otec Jakub Honsa, měšťan v Bechyni č.p. 16, musel dceři udělit ke svatbě svůj souhlas. Dne 26. března 1888 se novomanželům narodil syn, pokřtěný jménem Jan František, který už po pěti měsících bohužel zemřel. Další děti zřejmě už Jan s Antonií neměli.

Dne 23. 8. 1889 byl Jan Bukovský jmenován definitivním řídícím učitelem v Lašovicích. Svou práci vykonával asi velice dobře, protože 26. května 1897 obdržel od vikariátního úřadu pochvalné uznání za „pěstování hudby chrámové a mravní výchovu školních dětí“.

Po šestnáctiletém působení na obecné škole v Lašovicích byl na základě výnosu „veleslavné c.k. zemské školní rady“ ze dne 7. srpna 1897 jmenován definitivním řídícím učitelem při trojtřídní obecné škole v Sepekově.

Po roce služby, dne 16. července mu pak bylo zvýšeno služné na 100 zlatých ročně a to s platností od 1. března 1898. V Sepekově působil plných 19 let a to nejen jako řídící učitel, ale také jako ředitel kůru či aktivní včelař. Roku 1910 bydlel v Sepekově č.p. 174 a byl mimo jiné i chovatelem 12 včelstev. Dne 1. září 1916, ve věku 65 let, odchází Jan Bukovský, už jako emeritní řídící učitel na trvalý odpočinek do Bechyně.

Při sčítání lidu v roce 1921 je uváděn jako majitel bytu č.p. 181 v Bechyni na Pražském předměstí. Spolu s ním zde bydlela i jeho manželka Antonie. Ani zde však nezažádal. Jako aktivní včelař byl jedním ze zakládajících členů Včelařského spolku v Bechyni. Na ustavující schůzi byl dne 7.12. 1919 zvolen jeho prvním předsedou. Tuto funkci zastával až do roku 1925, kdy zřejmě pro vysoký věk dobrovolně odstoupil a byl členskou schůzí zvolen čestným členem spolku.

Někdy v následujících letech se s manželkou přestěhovali na bechyňské náměstí, do domu č.p. 16. V tomto velkém domě s podloubím se Antonie narodila a zde také oba manželé žili až do své smrti. Emeritní řídící učitel Jan Bukovský zemřel dne 1. dubna 1936 ve věku 85 let. Dne 4. dubna byl pak pochován na hřbitově u kostela sv. Michala. Jeho manželka Antonie zemřela o čtyři roky později, dne 23. 9. 1940 ve věku 74 let. Hrobka, ve které jsou manželé pohřbeni, je i dnes stále udržována.

Prameny

- Matrika narozených FÚ Lhenice 1837 - 1877. - Matrika oddaných FÚ Lašovice 1880 - 1921.
- Matrika narozených FÚ Lašovice 1887 - 1904. Státní oblastní archiv v Třeboni.
- Kronika Včelařského spolu v Bechyni, - Školní kronika obce Sepekov 1880 - 1918 - SOA Třeboň.
- Sčítání obyvatel 1900 Sepekov - SOA Třeboň. - Sčítání obyvatel 1921 Bechyně - SOA Třeboň.

Obrázky

- Sepekov v roce 1909 – pohlednice ze sbírek Městského muzea Netolice.
- Poslední místo odpočinku manželů Bukovských na hřbitově u kostela sv. Michala v Bechyni. Foto autor.
- Podpis Jana Bukovského, rok 1921. Reprofoto z Kroniky včelařského spolku v Bechyni.